

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33/ kirjaamo@stm.fi
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntö 28.10.2013

Lausunto Luovilla aloilla työskentelevien ja muiden itsensä työllistävien sosiaaliturvayöryhmän raportista

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Teollisuustaitteen Liitto Ornamo ry:n lausuntoa Luovilla aloilla työskentelevien ja muiden itsensä työllistävien sosiaaliturvayöryhmän raportista.

Ornamo toteaa, että ministeriön paneutuminen luovien alojen eläke- ja sosiaaliturvaan on erityisen ajankohtaista ja tärkeää. Ministeriön selvitys on hyvä alustus tilanteesta.

Kaikkein pienituloisimmille kansan- ja takuueläke muodostaa eläketurvan pohjan. Suomessa on kuitenkin ammatissa toimivia taiteilijoita, joiden taiteellisen toiminnan tulo on tällä hetkellä osin päällekkäin vakuutettu sekä YEL- että MYEL -järjestelmässä tai osin vakuuttamatta kokonaan.

Vapaat taiteilijat ovat sosiaali- ja eläketurvan osalta kaikkein heikoimmassa asemassa. He jäävät vaille eläke- ja sosiaaliturvaa, koska heidän toimintansa rinnastetaan yritystoimintaan. Taiteilijan työn voittoa tavoittelemattoman luonteen vuoksi, taiteilijoilla ei ole varaa maksaa kalliita YEL -maksuja. Vapaiden taiteilijoiden eläke- ja sosiaaliturva pitäisi ratkaista omana osionaan.

Ehdotamme vapaiden taiteilijoiden eläketurvan ratkaisemiseksi, että taiteilijoiden eläkejärjestelmä yksinkertaistetaan keskittämällä kaikkien ammattitaiteilijoiden eläketurva Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen (Mela). Tätä on ehdottanut Tarja Cronbergin raportissaan: Luova kasvu ja taiteilijan toimeentulo, Opetus- ja kulttuuriministeriön selvitys 2010:6. Näiden ehdotusten työstämisestä tulee jatkaa erillisessä selvityksessä.

Vapaalla taiteilijalla on mahdollista saada työskentelylleen tukea apurahojen muodossa ja sitä kautta kerryttää MYEL -eläkettä. On luontevaa laajentaa MYEL -vakuutus kattamaan myös muuta taiteellista työtä. Apurahansaajan tulee voida keskeyttää MYEL -vakuutuksensa ansiotyön tekemisen ajaksi. Lyhyempiä apurahajaksoja pitää voida yhdistää MYEL -vakuutettuun aikaisempaan apurahajaksoon. Samoin taiteilijaryhmässä työskenteleville apurahansaajille ryhmän projektiin myönnettyjä lyhyitä apurahoja ja lisärahoitusta pitää voida yhdistää MYELiin.

Teollisuustaitteen Liitto Ornamo ry

Anna Rikkinen
Asiantuntija

Teollisuustaitteen Liitto Ornamo, Annankatu 16 B 35-36, 00120 Helsinki
anna.rikkinen@ornamo.fi, puh. 046 878 2571